

หัวข้อวิจัย	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย
คณะวิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาลี เกลิมวรรณพงศ์ รองศาสตราจารย์ ดร. เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย
หน่วยงาน	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
ปี	2542

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ เป็นวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ ทักษะคิดต่อกระบวนการพยาบาล ระดับการใช้กระบวนการพยาบาล ระดับปัญหาอุปสรรคในการใช้กระบวนการพยาบาล และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย โดยกำหนดตัวแปรอิสระไว้ 12 ตัว จำแนกเป็นปัจจัยภายใน 7 ตัว คือ อายุ ตำแหน่งระดับการศึกษา ประสบการณ์การได้รับการอบรมเรื่องกระบวนการพยาบาล ระยะเวลาในการทำงาน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล และทัศนคติต่อกระบวนการพยาบาล ปัจจัยภายนอก 5 ตัว คือ ชนิดของหอผู้ป่วย นโยบายของหน่วยงาน ลักษณะงานหลักที่ทำ การมีการเรียนการสอนเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาลในหลักสูตร ปัญหาและอุปสรรคในการใช้กระบวนการพยาบาล ส่วนตัวแปรตามคือ การใช้กระบวนการพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพจากโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ทุกภาคของประเทศ ได้ขนาดตัวอย่าง 468 คน จากวิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามแบบมีโครงสร้างที่มีลักษณะคำถามปลายเปิดและปลายปิด ซึ่งตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยการหาความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการพยาบาลจำนวน 5 ท่าน หาความเที่ยงแบบสอบถาม ส่วนความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาลด้วยวิธีของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.77 และหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง ในส่วนทัศนคติต่อกระบวนการพยาบาล การใช้กระบวนการพยาบาล และปัญหาอุปสรรคในการใช้กระบวนการพยาบาล ด้วยวิธีของครอนบาค แอลฟา ได้ค่า

สัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.79 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา คือ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 93 เกือบทั้งหมดมีตำแหน่งพยาบาลประจำการ ร้อยละ 90.4 ตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยมีเพียง ร้อยละ 6.1 อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 33 ปี ประสบการณ์การทำงานเฉลี่ย 10 ปี หอผู้ป่วย 3 อันดับแรกที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน คือ ศัลยกรรม ร้อยละ 15.9 สูติ - นรีเวช และห้องคลอด ร้อยละ 13.6 และอายุรกรรม ร้อยละ 13.1 หน่วยงานมีนโยบายใช้กระบวนการพยาบาล ร้อยละ 93 และกลุ่มตัวอย่างเคยผ่านหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนกระบวนการพยาบาลมากที่สุดถึงร้อยละ 94.8 และหลังจบการศึกษามีโอกาสได้รับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล ร้อยละ 51.8 ใกล้เคียงกับไม่เคยได้รับการอบรม ร้อยละ 45.7 ส่วนระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล การใช้กระบวนการพยาบาล และปัญหาอุปสรรคในการใช้กระบวนการพยาบาลของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ร้อยละ 77 73.5 และ 68.4 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อกระบวนการพยาบาลในด้านบวกร้อยละ 48.9 และด้านลบร้อยละ 51.1 ซึ่งใกล้เคียงกัน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้กระบวนการพยาบาล ด้วยสถิติถดถอยพหุแบบขั้นตอน พบว่าทัศนคติต่อกระบวนการพยาบาล ปัญหาอุปสรรคในการใช้กระบวนการพยาบาล ประสบการณ์การได้รับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล และตำแหน่งงานของพยาบาล มีอิทธิพลต่อการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Research Title: Factors Influencing the Use of the Nursing Process by Nurses in University Hospitals

Researchers: Asst. Prof. Salee Chalermwanapong
Assoc. Prof. Dr. Petchnoy Singchungchai

Organization: Faculty of Nursing Prince of Songkla University, Hat Yai Campus, Songkhla Province

Year: 1999

Abstract

A descriptive research study was done to determine attitudes towards the nursing process, the degree of use of the nursing process, problems and obstacles using the nursing process, and other factors influencing the use the nursing process by nurses in university hospitals. The twelve independent variables were: age, educational level, position, length of service, knowledge of the nursing process, policy on the use of the nursing process, training in the nursing process, characteristics of the job, characteristics of the ward, and courses in the nursing process in the undergraduate curriculum. The dependent variable was utilization of the nursing process. The sample consisted of 468 professional nurses from university hospitals who were selected using cluster random sampling. The data were collected using a questionnaire which was assessed to have content validity by five experts in the nursing process. The reliability of the knowledge of the nursing process was estimated using the Kuder Richardson statistic, the coefficient of the reliability was 0.77 and the Cronbach Alpha was used to determine the reliability of the attitudes and problems and obstacle; and the coefficient obtained was 0.79. The data were analyzed using appropriate descriptive statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation and the inferential statistic of stepwise multiple regression analysis.

The vast majority of the subjects (93 percent) were bachelor's degree holders, almost all of them (90.4 percent) were clinical inpatient nurses, and 6.1 percent held an administrative position. The average age was 33 years with an average of 10 years experience. The three types of wards on which the most subjects worked were surgery (15.9 percent), obstetrics and gynecology (13.6 percent), and medicine (13.1 percent) wards. Ninety – three percent of the agencies had a policy regarding the use of the nursing process and 94.8 percent of the subjects had a course on the nursing process in their undergraduate education. After graduation, 51.8 percent of the subjects had an opportunity for further training related to the nursing process and 45.7 percent did not. The levels of knowledge of the nursing process, the use of the nursing process, and problems and obstacles were found to be moderate: 77 percent; 73.5 percent, and 68.4 percent, respectively. Regarding attitudes towards the nursing process, 48.9 percent were found to have positive attitudes and 51.1 percent had negative attitudes.

The results of the stepwise multiple regression analysis revealed that the four factors most influencing the use of the nursing process by nurses in university hospitals were: attitudes towards the nursing process, problems and obstacles in using the nursing process, education about the nursing process, and type of position held. The influence of these factors on the nursing process was statistically significant ($p < 0.05$).